

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ

Члан 1.

У Закону о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 34/03, 64/04 – УС, 84/04 – др. закон, 85/05, 101/05 – др. закон, 63/06 – УС, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18 и 46/19 – УС, у даљем тексту: Закон), члан 1. мења се и гласи:

„Члан 1.

Пензијско и инвалидско осигурање у Републици Србији је обавезно.

Пензијски систем у Републици Србији чине и добровољни пензијски фондови и пензијски планови који се уређују посебним законом.”.

Члан 2.

У члану 11. тачка 7) брише се.

Члан 3.

У члану 12. став 1. после тач. 3) и 4) додају се тач. 3а) и 4а) које гласе:

„3а) лица која раде на територији Републике Србије за страног послодавца, који нема регистровано представништво у Републици Србији, код кога за обављен посао остварују накнаду (у даљем тексту: уговорена накнада), а нису осигурани по другом основу;

4а) лица која, у складу са законом, обављају пољопривредну делатност у својству предузетника, ако нису обавезно осигурани по основу запослења;”.

Члан 4.

У члану 14. став 5. речи: „тачка 3)” замењују се речима: „тач. 3) и 3а)”, а запета и речи: „уколико се не може утврдити почетак и престанак обављања послова” бришу се.

Члан 5.

Назив главе III. и члан 16. мењају се и гласе:

„III. Добровољни пензијски фондови и пензијски планови

Члан 16.

Систем добровољних пензијских фондова и пензијских планова, заснован је на индивидуалној капитализованој штедњи и уређује се посебним законом.”.

Члан 6.

У члану 18. тачка 3) подтачка (2) брише се.

Члан 7.

У члану 21. после речи: „војну службу” додају се речи: „и када код полицијског службеника настане потпуни губитак радне способности за професионално вршење полицијских послова”.

Члан 8.

У члану 28. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) супружник и ванбрачни партнер у складу са прописима којима се уређују породични односи;”.

После става 1. додају се нови став 2. и ст. 3. и 4. који гласе:

„Право на породичну пензију може остварити супружник и ванбрачни партнер из става 1. тачка 1) овог члана, уколико су брак, односно ванбрачна заједница живота трајали најмање три године, или ако са умрлим осигураником, односно корисником права, има заједничко дете.

Право на породичну пензију може остварити и супружник из разведеног брака и ванбрачни партнер из става 1. тачка 1) овог члана после престанка заједнице живота ванбрачних партнера, ако им је судском пресудом утврђено право на издржавање.

Постојање ванбрачне заједнице и обавезе издржавања из ст. 1-3. овог члана, утврђује се у ванпарничном поступку.”.

Досадашњи став 2. брише се.

Члан 9.

Члан 28а брише се.

Члан 10.

У члану 29. речи: „брачног друга” у одређеном падежу замењују се речима: „супружника, односно ванбрачног партнера” у одговарајућем падежу.

Члан 11.

У члану 30. речи: „брачног друга” у одређеном падежу замењују се речима: „супружника, односно ванбрачног пратнера” у одговарајућем падежу.

Члан 12.

Члан 30а мења се и гласи:

„30а

Супружник, односно ванбрачни партнер професионалног војног лица према прописима о Војсци Србије које је погинуло за време дејстава, право на породичну пензију стиче без обзира на навршене године живота под условом да није поново склопио брак.”.

Члан 13.

У члану 34. став 1. речи: „брачни друг” замењују се речима: „супружник, односно ванбрачни партнер”.

Члан 14.

У глави VI одељак 5. Право на накнаду погребних трошкова и члан 41. бришу се.

Члан 15.

У члану 42. став 1. после тачке 4) додаје се тачка 4а) која гласи:

„4а) судије распоређене у Посебно одељење и Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду и Посебно одељење и Одељење за ратне злочине Апелационог суда у Београду, Тужилац за организовани криминал, заменици Тужиоца за организовани криминал, Тужилац за ратне злочине и заменици Тужиоца за ратне злочине;”.

У ставу 3. реч: „тачка” замењује се речима: „тач. 4а) и ”.

Члан 16.

У члану 43. став 1. речи: „тач. 1) до 6)“ замењују се речима: „тач. 1)-4) и тач. 5) и 6)“.

У ставу 3. реч: „тачка“ замењује се речима: „тач. 4а) и“.

Члан 17.

После члана 51. додаје се члан 51а који гласи:

„Члан 51а

За осигуранике којима је износ обавезе уплате доприноса утврђивао Фонд и када је обавеза уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на најнижу основицу осигурања извршена по истеку рока утврђеног законом, у стаж осигурања се утврђује време на које се уплата доприноса односи, тако што се износ уплаћеног доприноса доводи у однос са најнижом месечном основицом важећом у моменту уплате доприноса, у складу са законом.“

Члан 18.

У члану 55. став 2. после речи: „запосленом у Управи“ додају се речи: „судији распоређеном у Посебно одељење и Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду и Посебно одељење и Одељење за ратне злочине Апелационог суда у Београду, Тужиоцу за организовани криминал, заменицима Тужиоца за организовани криминал, Тужиоцу за ратне злочине и заменицима Тужиоца за ратне злочине“.

Члан 19.

У члану 71. став 3. мења се и гласи:

„Породична пензија умрлог осигураника, односно корисника права, одређује се као једна породична пензија у висини која припада за једног члана породице, и дели се у једнаким износима, ако право на породичну пензију имају:

- 1) супружник;
- 2) ванбрачни партнер;
- 3) супружник из разведеног брака, ако му је судском пресудом утврђено право на издржавање;
- 4) ванбрачни партнер после престанка заједнице живота ванбрачних партнера, ако му је судском пресудом утврђено право на издржавање.“

Члан 20.

У глави VIII одељак 4. Накнада погребних трошкова и члан 75. бришу се.

Члан 21.

Члан 79. мења се и гласи:

„Члан 79.

Осигуранику из члана 42. овог закона, који испуњава услове за стицање права на старосну пензију из чл. 43. и 43а овог закона, старосна пензија одређује се у складу са одредбама члана 61. овог закона, а лични бодови утврђују се на начин предвиђен чл. 62-70. овог закона.

Изузетно од члана 63. став 1, члана 64. ст. 2. и 3. и члана 65. овог закона, осигуранику из става 1. овог члана за израчунавање годишњег личног

коефицијента не узима се период од 1. јануара 1970. године већ период од 1. јануара 1996. године.

Износ пензије утврђен на начин из ст. 1. и 2. овог члана увећан за 20% представља укупан износ пензије за осигуранике из става 1. овог члана, осим за осигуранике из члана 42. став 1. тачка 4а) овог закона.

На начин из става 2. овог члана утврђује се годишњи лични коефицијент и за друге запослене у Министарству унутрашњих послова, припаднике Безбедносно-информативне агенције, припаднике Војнобезбедносне и Војнообавештајне агенције под условом да у том органу имају навршених најмање 20 година стажа осигурања.

Осигуранику из члана 42. овог закона инвалидска пензија се одређује у складу са ст. 1-3. овог члана, под условом да је на пословима из члана 42. овог закона навршио потребан стаж осигурања за стицање права на инвалидску пензију из чл. 25. и 26. овог закона.

Изузетно од става 5. овог члана, осигуранику из члана 42. став 1. тачка 4а) овог закона инвалидска пензија се одређује у складу са ст. 1. и 2. овог члана, под условом да је на пословима из члана 42. овог закона навршио потребан стаж осигурања за стицање права на инвалидску пензију из чл. 25. и 26. закона.

Износ пензије из ст. 1-6. овог члана не може бити већи од износа утврђеног у члану 78. овог закона.”

Члан 22.

Члан 80. мења се и гласи:

„Пензија се почев од пензије за месец јануар текуће године усклађује у проценту који представља збир половине процента промене потрошачких цена и половине процента промене просечне зараде без пореза и доприноса.

Усклађивање пензије у смислу става 1. овог члана врши се на основу података органа надлежног за послове статистике о промени просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике Србије и промени потрошачких цена за период од 12 месеци рачунајући уназад почев од месеца јуна претходне календарске године, у односу на период од 12 месеци који претходи наведеном периоду.”

Члан 23.

Члан 80б брише се.

Члан 24.

У члану 82а ст. 2. и 4. мењају се и гласе:

„Престанком осигурања у смислу става 1. овог члана сматра се и ранији престанак осигурања, ако се лице у тренутку подношења захтева за остваривање права на старосну или превремену старосну пензију налази у осигурању, под условом да је тај захтев поднет пре истека рока од шест месеци од дана поновног ступања у осигурање.

Изузетно од става 1. овог члана, осигураници из члана 12. став 1. тачка 1) овог закона који обављају делатност у складу са законом којим се уређује рад приватних предузетника, осигураници из члана 14. став 5. овог закона и осигураници који су изабрана, именована или постављена лица, као и лица која су хранитељи у складу са законом, право на старосну пензију или превремену старосну пензију могу остварити испуњењем услова за стицање права на старосну пензију или превремену старосну пензију.”

Члан 25.

У члану 93. став 2. после речи: „овог члана” додају се речи: „којим је утврђено постојање инвалидности, телесног оштећења, потпуне неспособности за рад и неспособности за самосталан живот и рад”.

Члан 26.

У члану 95. став 2. брише се.

Члан 27.

У члану 97. речи: „у првостепеном поступку” бришу се.

Члан 28.

У члану 98а став 6. мења се и гласи:

„Ако се утврди да је кориснику исплаћен већи аконтативни износ пензије од коначног износа, Фонд ће вршити обуставу до 1/3 месечног износа пензије, све док се на тај начин износ разлике не измири, осим ако се Фонд и корисник другачије не споразумеју.”.

Став 7. брише се.

Члан 29.

У члану 104. став 3. мења се и гласи:

„У поновљеном поступку примењују се прописи који су важили у време доношења решења по коме се поступак понавља.”.

После става 4. додаје се став 5. који гласи:

„Права утврђена новим решењем припадају од првог дана наредног месеца од дана подношења захтева за понављање поступка, односно од првог дана наредног месеца од дана доношења решења у поступку понављања покренутом по службеној дужности.”.

Члан 30.

У члану 105. став 3. после речи: „односно” додају се речи: „од првог дана наредног месеца”.

Члан 31.

У члану 112. став 1. запета и речи: „а најраније од дана достављања правноснажног решења о утврђеној инвалидности послодавцу” бришу се.

Став 2. брише се, а досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 32.

У члану 115. став 1. реч: „односно” брише се, а после речи: „оштећења” додају се запета и речи: „односно потреби за помоћи и негом другог лица”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Ако у степену телесног оштећења наступи промена која није од утицаја на право, нови степен телесног оштећења утврђује се од дана настале промене.”.

Члан 33.

После члана 124а додаје се назив главе Ха и члан 124б који гласе:

„Ха Накнада погребних трошкова

Члан 124б

Фонд ће лицу које је сносило трошкове сахране корисника пензије, исплатити накнаду погребних трошкова у висини износа те накнаде у исплати на дан ступања на снагу овог закона.

Основ за исплату накнаде погребних трошкова из става 1. овог члана је оригинал рачуна, који Фонду доставља лице које је сносило трошкове сахране корисника пензије.

Лице које је сносило трошкове сахране дужно је да Фонду достави и број свог текућег рачуна, ради исплате накнаде погребних трошкова.

Накнада погребних трошкова из става 1. овог члана надаље се усклађује на исти начин као и пензија.”.

Члан 34.

У члану 125. ст. 2. и 3. бришу се.

Члан 35.

У члану 168. после става 2. додају се ст. 3-6. који гласе:

„Запослени у Фонду остварују права и обавезе из радног односа у складу са законом.

Запослени у Фонду имају службену легитимацију којом доказују своје службено својство и идентитет.

Услови и начин издавања и коришћења, као и изглед и садржај службене легитимације, утврђују се општим актом Фонда.

Службену легитимацију из става 4. овог члана израђује и штампа Народна банка Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца.”.

Члан 36.

После члана 191. додаје се члан 191а који гласи:

„Члан 191а

„На осигуранике из члана 12. став 1. тачка 3а) овог закона, у погледу обавезе плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, рокова и обавезе достављања пријава, примењују се прописи којима се уређују порески поступак и пореска администрација, порез на доходак грађана, доприноси за обавезно социјално осигурање и други прописи у надлежности министарства надлежног за послове финансија.”.

Члан 37.

У члану 208. став 2. брише се, а став 3. мења се и гласи:

„Уколико се Фонд и корисник не споразумеју о начину повраћаја преплаћеног износа пензије, Фонд доноси решење о обавези повраћаја више исплаћеног износа обуставом до 1/3 месечног износа пензије, све док се на тај начин дуг по овом основу не измири.”.

Досадашњи ст. 3-6. постају ст. 2-5.

Члан 38.

Члан 245. брише се.

Члан 39.

Одредба члана 51а овог закона примењиваће се и у случајевима када је, до дана ступања на снагу овог закона, обавезу уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање уместо Пореске управе утврдио Фонд.

Члан 40.

Општи акт из члана 35. став 3. овог закона донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 41.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба чл. 22. и 23, које се примењују почев од 1. јануара 2020. године.